૫૦૨/૩,૭૪૬

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા (પૂર્વ કસોટી - ૬ જૂન, ૨૦૧૦)

(સમય : બપોરે ૨ : ૦૦ થી ૪ : ૧૫) **સત્સંગ પરિચય - ૨**

નોંધ : પ્રશ્ન પછી આપેલા અંકો તે પ્રશ્નના જવાબના પાના નંબર દર્શાવે છે. **(કુલ ગુણ : ૭૫)**

વિભાગ-૧ : કિશોર સત્સંગ પરિચય - દસમી આવૃત્તિ, માર્ચ - ૨૦૦૯

પ્ર.૧ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]

૧. ''બળી તારી ચૂંદડી.'' (૫૧)

૨. ''તેમને આ લોકની ગણતરી જ નથી.'' (૯૨)

૩. ''સાજા નરવા રહ્યા તો ગઢડામાં મહારાજની હજૂરમાં મળશું.'' (૭૦)

પ્ર.૨ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૬]

૧. ગુજરાતના પાટનગર અમદાવાદમાં અક્ષરપુરુષોત્તમનો ડંકો વાગ્યો. (૨૯)

૨. શ્રીજીમહારાજ ડડુસરથી ઉતાવળે નીકળી ગયા. (૮-૯)

૩. રામપ્રતાપભાઈએ દામોદરભાઈને કહ્યું, 'તારે મને મુખ ન દેખાડવું.' (૩૭)

પ્ર.૩ 'વિષ્ણુદાસ' (૪૨) - **પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક)** [૫]

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. શ્રીજીમહારાજે ક્યાં ક્યાં છ મંદિરો બંધાવ્યાં ? (૨૦)

૨. લક્ષ્મીચંદ શેઠ પાસે છેલ્લે સદાવ્રત લેવા કોણ આવ્યું ? (૩૪)

૩. શાસ્ત્રીજી મહારાજે બાંધેલાં પાંચ મંદિરોનાં નામ લખો. (૨૬)

૪. ભૂતપ્રેતાદિકનો ઉપદ્રવ થાય ત્યારે શું કરવું જોઈએ ? (૪)

૫. કાઠીઓએ બરછી ઊંચી કરી ત્યારે શું થયું ? (૧૭)

પ્ર.૫ 'હીરો કોઈ રીતે.......' (૭૭) - **'સ્વામીની વાત' પૂરી કરી તેનું નિરૂપણ લખો.** [૫]

પ્ર.૬ નીચે આપેલા કીર્તન / અષ્ટક / શ્લોક વગેરે માંગ્યા મુજબ પૂર્ણ કરો. [૮]

૧. થાય સ્મૃતિ રે .... પ્રેમાનંદ ગાવે. (૫૯)

૨. અતિ દયાળુ રે .... અતિ આકળા થાયે. (૬૦)

૩. आहारनिंद्रा .... पशुभिः समानाः ॥ (૮૭)

૪. करुणामय चारु .... भजे सदा ॥ - શ્લોકનું ગુજરાતી ભાષાંતર લખો. (૩૧)

વિભાગ-૨ : પ્રાગજી ભક્ત - દસમી આવૃત્તિ, ડિસેમ્બર - ૨૦૦૮

પ્ર.૭ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]

૧. ''મેં તો પેનશન (નિવૃત્તિ) લીધું છે.'' (૨૧)

૨. ''હવે તો તમે જેમ સુખિયા રહો છો તેમ સૌને સુખિયા કરો..'' (૫૫)

૩. ''મારા દેખતાં તારું અપમાન મારાથી સહન ન થાય.'' (૨૭)

પ્ર.૮ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૬]

૧. પ્રાગજી ભક્તે માતાના સાળુનો કિંમતી પાલવ વેચ્યો. (૩)

૨. શ્રીજીમહારાજ શાસ્ત્રી યજ્ઞપુરુષદાસ જેવા પરમ એકાંતિક સંતમાં પ્રગટ છે. (૫૭)

૩. મહાપુરુષદાસને ભગવાન ભજવાનું સરળ થયું. (૩૩)

પ્ર.૯ 'વાંસદાના દીવાનને સત્સંગ' (૪૨) - **પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક)** [૫]

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. પ્રાગજી ભક્ત સૌ પ્રથમ વાર જૂનાગઢ કોની સાથે ગયા ? (૬)

૨. ચંદની જોઈને ગુણાતીતાનંદ સ્વામી શું બોલ્યા ? (૩૦)

૩. ખરું જ્ઞાન થયું ક્યારે કહેવાય ? - ભગતજી મહારાજના ઉપદેશના આધારે જવાબ આપો. (૫૦)

૪. પ્રાગજી ભક્ત સ્વામીની બળદગાડી પાસે કેમ જતા ન હતા ? (૨૬)

૫. નડિયાદના બારોટ હરિભક્તને ઠપકો આપતાં ભગતજીએ શું કહ્યું ? (૩૫)

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને **''સત્સંગ પરિચય-૨''** પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :- તારીખ ☐☐ મહિનો ☐☐ વર્ષ ☐☐☐☐

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

પ્ર.૧૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૬]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. સત્સંગમાંથી વિમુખ (૨૮)

(૧) ☐ ભંડારીએ ભગતજીને ભાતા માટે ઝેરના લાડુ બાંધી આપ્યા.

(૨) ☐ અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજે કહ્યું, 'પ્રાગજી ભક્તને સત્સંગમાં લેવાના છીએ.'

(૩) ☐ આચાર્ય મહારાજે કહ્યું, 'પ્રાગજી વિમુખ છે પણ તેનાં દાળચોખા ક્યાં વિમુખ છે.'

(૪) ☐ પવિત્રાનંદ સ્વામીએ કહ્યું, 'પ્રાગજી વિમુખ છે પણ તેનાં દાળચોખા ક્યાં વિમુખ છે.'

૨.ગુરુવચને ચૂરેચૂરા (૯)

(૧) ☐ પ્રાગજી ભક્તે બે દિવસ ઉપવાસ અને ત્રીજે દિવસ એક વખત જમવું એવું મહાતપ શરૂ કર્યું.

(૨) ☐ પ્રાગજી ભક્ત ગિરનારને બોલાવવા ગયા.

(૩) ☐ ભગતજીએ છ માસ સુધી વાળંદ તરીકેની સેવા કરી.

(૪) ☐ સ્વામીની આજ્ઞાથી એકાદ કલાક ગોરખ આસન વાળીને સૂતા.

૩. ઐશ્વર્ય દર્શન (૫૭)

(૧) ☐ ભગતજી મહારાજે હાથ ફેરવીને કૂતરું કરડ્યાનું દર્દ ઓછું કર્યું.

(૨) ☐ કોલેરાનો રોગ મટાડવા ભગતજી મહારાજે ગોપીનાથદેવનો થાળ કરવાની આજ્ઞા કરી.

(૩) ☐ કાનજી દરજીને ત્રણ વર્ષ સુધી મહારાજ અને સ્વામીની મૂર્તિ અખંડ દેખાતી.

(૪) ☐ ભગતજી મહારાજે એકબીજાના અંગૂઠા પકડાવીને સૌને જોતજોતામાં વરતાલ મૂકી દીધા.

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલાં ખોટાં વાક્યોને મથાળાના સંદર્ભમાં સાચાં લખો. [૬]

નોંધ : સંપૂર્ણ સાચું વાક્ય લખ્યું હશે તો જ ગુણ પ્રાપ્ત થશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

ઉદાહરણ : **જૂનાગઢમાં અપૂર્વ સન્માન :-** જૂનાગઢના અમીન હરિભક્ત આચાર્ય જટાશંકરે પોતાના શિષ્ય મણીલાલ ભટ્ટને કહ્યું, આ જાગા ભક્ત જેવા મોચી ગાદી ઉપર બેસે અને આચાર્ય એમને દંડવત્ કરે છે.

જવાબ : **જૂનાગઢમાં અપૂર્વ સન્માન :-** જૂનાગઢના **નાગર** હરિભક્ત **ડૉ. ઉમિયાશંકરે** પોતાના **ગુરુ બાળમુકુંદદાસજીને પૂછ્યું,** આ **પ્રાગજી ભગત** જેવા **દરજી ઢોલિયા** ઉપર બેસે અને **સંતો** એમને દંડવત્ કરે છે.

૧. **વનવાસમાંથી મુક્તિ :** મધ્યપ્રદેશમાં યજ્ઞપુરુષદાસજી દ્વારા ઘણી કથા થઈ. કેટલાક મુમુક્ષુઓને ધ્યાનમાં ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની સાથે જાગા સ્વામીના પણ દર્શન થયાં. (૪૧)

૨. **સત્સંગમાં કુસંગ :** ગઢડામાં ચૈત્રી પૂનમના સમૈયે ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ નિત્યાનંદ સ્વામીના સેવક સાધુ હરિસ્વરૂપદાસજીને હાર પહેરાવ્યો. (૨૭)

૩. **સાક્ષાત્કાર :** શ્રીજીમહારાજે પ્રાગજી ભક્તને આપેલ કોલ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ બે વર્ષમાં પૂરો કર્યો. (૨૦)

૪. **સદ્‌ગુરુ ગોપાળાનંદ સ્વામીના યોગમાં :** પ્રાગજી ભક્તે સુરત જઈને કામ શીખીને આચાર્ય મહારાજ માટે સુંદર મોજાં અને અંગરખું બનાવ્યાં. (૪)

૫. **શાસ્ત્રી યજ્ઞપુરુષદાસજીના ગુરુપદે :** યજ્ઞપુરુષદાસજીએ ભગતજીની આજ્ઞાથી વિજ્ઞાનદાસને શ્રીજીમહારાજનાં ચરણારવિંદ આપી દીધાં. (૩૪)

૬. **અંતિમ લીલા :** ભગતજી મહારાજના પંચભૌતિક દેહનો અગ્નિસંસ્કાર ઘેલા નદીને કાંઠે ફૂલચંદ શેઠની વાડીમાં કર્યો. (૫૬)

❋ ❋ ❋

નોંધ :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૪ જુલાઈ, ૨૦૧૦ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.